

Uit liefde

Voor God boven alles

Voor waarheid

Voor Jezus Christus

Voor Siddharta Gautama

Voor de mens

Inleiding

Hoofdstuk 1 – Over hoe ik ben en hoe het begon

Hoofdstuk 2 – De reis – Nederland

Hoofdstuk 3 – De reis – België

Hoofdstuk 4 – De reis – Het klooster en haar inwoners

Hoofdstuk 5 – De reis – België of ‘Het klooster voorbij

Hoofdstuk 6 – De reis – Frankrijk

Hoofdstuk 7 – De reis – Taizé en verder

Hoofdstuk 8 – De reis – En weer terug

Hoofdstuk 9 – Intermezzo – Mijn jeugd en mijn vorming

Hoofdstuk 10 – Verlichting in het noorden

Hoofdstuk 11 – Bezitloos of ‘Het leven op straat’

Hoofdstuk 12 – Fietsend naar Roemenië

Hoofdstuk 13 – Pelgrimstocht – Roemenië

Hoofdstuk 14 – Pelgrimstocht – Bulgarije

Hoofdstuk 15 – Pelgrimstocht – Turkije

Hoofdstuk 16 – Pelgrimstocht – Libanon

Hoofdstuk 17 – Pelgrimstocht – Jordanië

Inleiding

Veel mensen zullen mij kennen als de gelovige zwerver van een televisieprogramma. Wellicht heeft u om die reden nu mijn boek in handen. Natuurlijk besta ik uit veel meer dan wat het programma u heeft laten zien. Met die reden ben ik ook het programma ingegaan. Proberen een ideale samenleving op te bouwen is natuurlijk een leuke uitdaging, maar ik weet heel goed dat dat niet mogelijk is, tenzij alle mensen in die samenleving ideaal zijn. Dat vereist de vraag: Wat is dan ideaal?

Is ideaal voor iedereen hetzelfde? Om die vraag met 'nee' te beantwoorden is te gemakkelijk. Het ideaal van een ideale samenleving zal niet voor iedereen het zelfde zijn, maar zou wel ideaal voor iedereen moeten zijn. Of de hele samenleving het er nou mee eens is of niet. Het blijft een feit dat de meeste mensen niet nadenken over wat ideaal is voor een ander, maar alleen wat ideaal is voor zichzelf.

Voor een ideale samenleving is een ideale zelf nodig en daar moeten wij aan werken. Ik aan het mijne en u aan het uwe. Zodra uw ideaal goed is voor iedereen bent u er klaar voor om de wereld te inspireren en verbeteren. Door bijvoorbeeld aan een televisieprogramma mee te doen.

Hoe besluit ik wat ik doe? Waarom ben ik zwerver geworden? Blijf ik altijd zwerver? Deze vragen zal ik in dit boek proberen te beantwoorden. Maar ook snij ik moeilijke onderwerpen aan, als ik het over mijn gedachten heb. Of ik schets een situatie waar ik in zat, die moeilijk te begrijpen is. Elk woord ervan is waar. Daar draag ik zorg voor. Het risico van je eigen biografie schrijven is dat ik de neiging zal hebben mijn eigen

ego te verdedigen. Ik zal die neiging onderdrukken en ook mijn vervelende, gênante of stompzinnige handelingen opschrijven.

Het zal vooral bestaan uit een aantal anekdotes en highlights. Ik heb vele kilometers alleen maar gelopen en daar kan ik weinig tot niets over zeggen. Ik zal zo veel mogelijk gebeurtenissen zo gedetailleerd mogelijk schetsen. De chronologische volgorde zal ook niet altijd helemaal kloppen, maar dat zult u mij maar moeten vergeven.

De redenen waarom dit boek is zoals het is, zijn hetzelfde als mijn redenen om een televisieprogramma in te gaan. Om mezelf te laten zien, om te inspireren en te verbazen. Ik hoop dat u, als lezer, er plezier aan beleeft en dat het een werkelijkheid mag onthullen die verborgen blijft voor velen.

Veel plezier,

Rienk Kroese

Hoofdstuk 1 - Over hoe ik ben en hoe het begon

Mijn naam is Rienk Kroese en ik ben zwerver. Ik ben natuurlijk niet altijd zwerver geweest, maar ik heb op mijn 24ste verjaardag gekozen om het leven dat ik leidde achter mij te laten. Ik denk daar al over na sinds ik 17 jaar ben. Na de middelbare school had ik het idee geaccepteerd dat een mens de rest van het natuurlijke leven op een onnatuurlijke wijze moet doorbrengen. Het werken voor geld, om daarmee je leven te bekostigen, gezin te onderhouden en te sterven zonder te weten waarom, was en is voor mij een verschrikking. Toch ging ik hetzelfde pad dat iedereen bewandelt. Boeken van door de wereld als wijs aangewezen personen vertellen mij dat het anders kan, dat het mag en dat het zelfs juist is om te doen! Het is juist om, in goed vertrouwen, de materieel georiënteerde wereld achter je te laten en om te leven van wat je tegenkomt. Om te leven van je vertrouwen. Dat wilde ik horen toen ik 17 jaar was. Ik wilde horen dat het kan, dat het mag en dat het juist is. Ik vond bij mensen geen weerklank. Er is niemand in de Nederlandse samenleving die je dit zal vertellen. Behalve een paar oude boeken, die ik verslond alsof mijn leven ervan af hing.

Maar kennis is één ding, weten wat de kennis betekent een tweede. En daarnaast, als je het begrijpt, ga je er dan naar leven? Hoe vaak denk je dat je dit of dat moet doen, zus of zo moet handelen, maar laat je het toch na? Ik deed dat vaak. Maar dat kwam gedeeltelijk doordat ik me er zoveel mee inliet. Als die boeken mij lieten inzien dat ik eigenlijk het verkeerde leven aan het leven was, waarom bleef ik ze dan lezen? Als er in een boek staat dat de baan die je hebt moreel gezien niet de juiste is en dat je beter af bent als je die baan

opzegt, waarom zou je dat boek dan lezen? Misschien wist ik het wel. Ergens diep van binnen, wist ik dat het werk dat ik deed niet vervullend was. Ik zocht bevestiging in die boeken. Eerst las ik de teksten over de lering van Siddhartha Goutama, beter bekend als de Boeddha en vervolgens natuurlijk de bijbel met de lering van Jezus Christus. Later verdiepte ik me in filosofen en andere levenswijzen uit verschillende culturen en streken. Ik las er zoveel mogelijk over. Daarvan heb ik het juist handelen geleerd. Ik ben de wijzen zeer dankbaar. Maar het besluit kwam pas later.

Ik ben 23 jaar en ik werk bij een meubelbedrijfje. Het is het zoveelste baantje dat ik heb aangenomen om mijn weg door het leven te betalen. Het maakt mij niet uit wat ik doe, zolang het moreel gezien het juiste is. Ik heb al zoveel gelezen over 'goed', 'het juiste doen' en 'het hoogste moraal' dat ik in die termen leef. Ik denk bij alles wat ik doe 'is het juist wat ik doe?' en 'kan het beter?' Ik heb ontdekt dat de beste manier om erachter te komen of ik het juiste doe, is door mijzelf af te vragen: Waarom? Waarom doe ik dit? Waarom gebeurt dat? Waarom is dat zo? Kan het ook anders? Dat houdt mij scherp en op het juiste pad. Met de vraag 'waarom?' vraag ik mezelf naar een motivatie, een intentie. Het werkt alleen als je geen excuses voor jezelf maakt. Je mag ook niet tegen jezelf liegen! Dat is nooit goed. Want waarom lieg je? Om jezelf, je ego, je levenswijze te beschermen? Jezelf beschermen is egoïstisch, misschien geen probleem als er geen ander mee gemoeid is, door bijvoorbeeld weg te springen voor een vallend rotsblok, maar een groot probleem als de NSB posters gaat plakken met de tekst: "Kom bij ons en wij verschaffen jou een baan." Waarom ging je bij de NSB? Voor een baan, voor geld,

veiligheid of onderhoud van je gezin. Uit zelfbescherming. Weet je dan dat je lid bent van één van de grootste criminele organisaties van de Nederlandse geschiedenis en dat je mede verantwoordelijk bent voor de dood van miljoenen mensen? Onwetendheid is dan je enige redding. Als je het echt niet weet. 'Ich habe es nicht gewusst.' Als je zegt dat je het niet weet, terwijl je het stiekem wel weet lieg je tegen jezelf en tegen een ander. Dat is een van de ergste dingen die een mens kan doen. Geveinsde onwetendheid. Je neemt geen verantwoordelijkheid voor je daden. Als een mens een moord pleegt, laat hem er dan voor uitkomen en om vergeving vragen, maar laat hem er nooit over liegen. Liever een eerlijke crimineel dan een ligende koning.

Zo dacht ik. En zo denk ik nog steeds. Ik wil niet liegen. Ik ben 23 en ik sleutel inklapbare voetsteunen in elkaar. Er is niets mis in mijn wereld. Ik doe het werk waar ik om gevraagd heb. Ik heb een halfjaar-contract gekregen, ik heb leuke collega's en centen op de bank. Ik doe het juiste en er is geen vuiltje aan de lucht.

China's claim op Tibet is al jaren omstreden. Waar gevechten zijn uitgebroken hebben de Tibetanen geen kans. Stokken en zwaarden tegen zwaarbewapende soldaten. De Dalai Lama, geestelijk leider van Tibet, roept zijn bevolking op het vechten te staken en een vreedzaam verzet te starten. China reageert met een officiële verklaring dat Tibet al deel was van het Chinese rijk en dat er dus geen misdrijf heeft plaatsgevonden. De Dalai Lama wordt in dezelfde verklaring tot Staatvijand Nummer één uitgeroepen door de Chinese overheid...

Ik hoor verder niet meer wat de radio mij vertelt. Ik sta met mijn gereedschap in mijn handen en staar voor mij uit. De Dalai Lama, een staatsvijand? Alles wat ik weet over de Dalai Lama flitst door mijn hoofd en het is allemaal goed. Vriendelijk, vredelievend, barmhartig, zorgzaam, langzaam tot woede en snel met vergeving. De 14de incarnatie van de geestelijk leider van Tibet. Bij gebrek aan betere woorden: Een lieve man. En hij is de vijand van de Chinese overheid. Niet omdat hij hen dwars zit, maar omdat de Chinese overheid dat verklaart. 'Staatsvijand nummer één.' Als een goed man hun vijand is, dat maakt van hen toch zeker slechteriken? Dat klinkt logisch: als je afschuw hebt van de lamp, houd je zeker niet van het licht. Oké, dus als de Chinese overheid de slechterik is gaat de hele wereld hier overheen vallen en heeft iedereen een mening! Ze moeten wel! Iedereen kan zien wat hier aan de hand is. De onderdrukking van een volk, het verjagen van de leider, 1,2 miljoen doden. Nog even en de gaskamers gaan aan voor de Tibetanen. Wat zullen de Nederlandse politici boos zijn. Met onze geschiedenis. Of wacht eens even, wat hoorde ik laatst? *"Handel zorgt voor betere verhouding tussen Europa en China."* O nee, de Nederlandse overheid gaat hier helemaal niets aan doen! Dit gaat regelrecht het vergeethoekje in! En waarom? Handelsbelangen! Ik weet dat dit genegeerd gaat worden en ik kan het niet verdragen. Ik walg ervan een Nederlander te zijn. We veroordelen deze grove schending van menselijkheid niet, omdat wij handel drijven met China. Ik moet iets doen! Wat kan ik doen? Ik zal de politiek in moeten. En dan dansen naar de pijpen van dezelfde lui die dit veroorzaken? Vergeet het maar. Ik moet een statement maken, publiekelijk, groots zodat het opvalt. Ik ga naar het

binnenhof van Den Haag met een bord “Free Tibet” of “Rot op met je geld. Ik wil gerechtigheid! Free Tibet!”, zoveel mogelijk mensen optrommelen. En dan? Ja, demonstreren gebeurt vaker, maar daar komt nauwelijks pers op af. Het verandert niets. Ik ga mijzelf daar uithongeren. Ik eet niet totdat Tibet vrij is! Dan pakken ze me op en gaan ze me door een buisje voeren. In het ziekenhuis ziet al helemaal niemand meer wat ik bedoel. Ik steek mezelf daar ter plekke in brand, zodat ze het niet meer kunnen negeren. Ja, dat ga ik doen. Zo snel mogelijk. En dan? Dan ben ik dood en is Tibet vrij. Nee, natuurlijk niet. Tibet wordt niet vrij omdat een mafkees zichzelf in brand steekt. Het is een schreeuw in de woestijn. Drie weken later weten ze niet eens meer waarom je dat deed. Maar wat moet ik dan doen? Ik moet iets doen! Ik kan niet in een wereld leven waar dit soort dingen gewoon geaccepteerd worden, omdat we er nou eenmaal geld aan verdienen! Maar ik was wel van plan om mijn leven er voor op te offeren. Nu kan ik alles.

Ik sta te denken, terwijl ik plastic doppen in stalen pootjes pons. Wat leert de Boeddha ons, wat is het beste wat een mens kan doen in de wereld? De Boeddha zei: “Het beste dat een levend wezen kan doen is verlichting bereiken. Dit is niet een daad van egoïsme, want het is goed voor het hele universum.” Ja, waarom ook niet? Verlichting bereiken! Dat klinkt beter dan zelfmoord. En wellicht is dat goed voor het hele universum en dus ook voor Tibet. Maar hoe doe ik dat? Hoe deed de Boeddha dat? “De Boeddha nam afscheid van zijn vrouw en kind terwijl ze lagen te slapen en ging in het geheim zijn paleis uit. Zijn rijke kleren gaf hij aan een oude boer, hij nam vieze lompen om zich in te kleden en schoor zijn

hoofd kaal. ‘Ik zal bevrijding vinden uit het lijden van het leven of al zoekend sterven.’” Vertrekken zonder bezit. Dat zal ik doen. Ik heb dat idee al sinds mijn zeventiende en nu is de tijd. Het is beter dan zelfmoord. Veel beter! Over anderhalve week word ik vierentwintig en de dag daarna vertrek ik. Ik zal van niemand afscheid nemen, zodat ze mij niet kunnen overtuigen om te blijven. Ik loop naar het zuiden en ik ga verlichting bereiken!

Op de avond van mijn vierentwintigste verjaardag, zaterdag 29 maart 2008, neem ik mijn familie mee naar een Japans restaurant. Mijn moeder en Dirk, haar man, kunnen niet komen, maar dat mag mij niet van mijn plan weerhouden. Ik moet dit doen of ik kan mezelf niet meer in de spiegel aankijken. Het is een hele gezellige avond! De zitplaatsen staan om de open keuken heen. Je zit met je neus op de grillplaat. Ik krijg een kaarsje dat niet uit kan gaan en ik mag een ei vangen die de kok met zijn spatel ophoog gooit. Warme sake, rijstwijn. “Did you study cooking in Japan?” “Hihi, nooo, Tempo-team,” giechelt de kok. Een hele toffe avond. Ik laat de volgende ochtend alles achter me, dus het betalen gaat gemakkelijk. Ik zal het toch niet meer kunnen uitgeven, denk ik. Ik word naar het huis van mijn vader gebracht en kijk nog wat televisie totdat ik op de bank in slaap val. Ik slaap tot een uur of één en word wakker. Ik kijk naar de klok. Het is tijd. Ik loop naar de keuken en leg mijn portemonnee en telefoon op het aanrecht. Ik kijk eens om me heen. Het is erg stil. De muren lijken zich af te vragen of ik dit echt ga doen, maar zenboeddhisme leerde mij: “Als jij schreeuwt, schreeuwt zeker het hele bos.” Ik houd mezelf niet voor de gek en weet dat ik mezelf afvraag of ik dit

werkelijk van plan ben. Ik moet mezelf kunnen aankijken. Ik loop naar de gang en kijk in de spiegel. “Ga je dit werkelijk doen?” vraag ik hardop. Ik kijk in de ogen van iemand die ik nauwelijks herken. Hij is bang. Ik ben bang. “Ga ik dit werkelijk doen?”, vraag ik hardop. Wat gebeurt er als ik het niet doe? Opeens schieten er beelden van mij door mijn hoofd; ik als oude man op mijn sterfbed. Afvragend: “Wat als ik het wel had gedaan?” Dat is echt vreselijk! Als de hoofdrolspeler van een verhaal niet meedoet aan het verhaal is er helemaal geen verhaal! Frodo zegt tegen Gandalf: “Zoek maar een ander. Ik durf niet.”

“Ga je dit echt doen!? Je bent hartstikke maf!” zeg ik hardop tegen de spiegel. Ik moet wel. Dat weet ik heus wel. Als ik het nu niet doe, dan doe ik het later. Op dit moment heb ik in ieder geval geen vrouw of kinderen, dus ik heb het gemakkelijker dan de Boeddha. Ik weet ook dat deze beslissing, eenmaal genomen, waarschijnlijk betekent dat ik nooit een vrouw of kinderen zal hebben. Ik denk even aan mijn poëziealbum van vroeger, waarin bij ‘Wat wil je later worden’ staat: ‘Vader.’

“Goed. Let’s do this.” Ik knik naar mijn spiegelbeeld en dat kijkt vastberaden terug. Ik loop terug naar de keuken, pak onderweg een banaan van de fruitschaal en stop die in mijn zak. Ik denk er niet bij na. Ik pak een lege anderhalve literfles en vul die met water. Ik loop naar de deur en trek hem open. Ik loop over de oprit en stap een heldere maan tegemoet. Een prachtige koele maan. Het is fris, maar dat mag de pret niet drukken. Ik begin te lopen.

Hoofdstuk 2 – De reis - Nederland

Waar zal ik heen? Maakt toch niet uit? India? Verlichting bereiken is een innerlijke reis. Waarom loop ik dan? Ik zal eerst moeten lopen. Ik moet het leven verkennen. Ik loop de hele nacht en de ochtend. Het is fris. Ik heb alleen een T-shirt en een fleece vest aan. Simpele instap schoentjes. De ochtend breekt aan en ik blijf lopen. Ik loop langs een autoweg, richting Zwolle? Ik ben niet zo goed in topografie. Dat komt omdat ik een keer een 4 haalde bij een proefwerk. Ik was in tranen, maar het kon werkelijk niemand wat schelen. Ik realiseerde mij ineens dat kinderen die lage cijfers haalde er gewoon niets aan deden. Ik leerde nooit meer de topografie uit mijn hoofd en haalde zessen in plaats van negens en tienen. Ik hoor iets dat precies klinkt als het geluid van een 'Fell beast' van Lord of the Rings. Ik had eens gelezen dat Peter Jackson daar het geluid van een ganzensoort voor had gebruikt. Ik zie het maar als een goed teken. Er vliegen drie eenden met mij mee. Ze kwaken hard. Ze vliegen linksaf voor mij langs terwijl ik door blijf lopen. Kwakend vliegen ze om mij heen, achter mij langs, naast mij en weer voor mij. En nog een keer. Drie keer vliegen de eenden om mij heen en landen naast mij in de sloot. Goed teken, zullen we maar zeggen. Ik word er vrolijk van. Het lopen gaat mij goed af en volgens mij heb ik al aardig wat kilometertjes erop zitten. Ik loop door een dorpje en mijn linkervoet doet pijn. Na een tijdje de pijn verbijten, trek ik mijn schoen en mijn sok uit. De linkerkant van mijn linkervoet is helemaal blauw en paars. Bedenkkelijk, maar geen paniek. Dit soort dingen zullen wel vaker gebeuren. Ik kan hier niet van ondersteboven raken, want ik moet nog veel verder en als dit mij uit het veld slaat, ben ik

later de pineut. Ik probeer verder te gaan. Later trek ik beide schoenen uit en loop op blote voeten verder. De vrijheid die mijn voeten krijgen voelt erg fijn. Alsof mijn voeten wat uit elkaar zakken, nu ze niet meer door die simpele schoentjes worden tegengehouden. Na een aantal kilometer op blote voeten, komt er een man een huis uit. "Alles in orde?" vraagt hij. "Ja hoor." Antwoord ik. "Daarboven?" vraagt hij terwijl hij op zijn hoofd tikt. "Ow ja hoor, het is mijn eigen keuze.", zeg ik. We raken wat aan de praat en ik vertel hem hoe ik een spirituele reis ga maken en dat ik verlichting ga bereiken. Hij kijkt me verbaasd en geamuseerd aan. Moet ook wel een raar iets zijn geweest. "Wacht even, ik heb iets voor je." Hij loopt het huis in en komt terug met schoenen, sokken en een tasje met brood en bananen. "Het zijn mijn ouwe bostrappers.", zegt hij met een glimlach. "Het is niet veel, maar beter dan op blote voeten, denk ik." Met tranen in mijn ogen trek ik de sneakers aan en natuurlijk neem ik ook het tasje met bananen en brood. Hij heet Aad, "Rienk." Stel ik mij voor. "Misschien tot ooit, Aad!" "Ja, wie weet." We nemen afscheid. Ik maak een mental note: Aad. Ik stel me voor iedereen te onthouden die mij helpt. Een naïeve gedachte van een pessimistisch mensje. Het worden er teveel.

'Oranjestad.' Haha, dat ken ik van vroeger! Zal ik daar langs gaan? Misschien kan ik naar binnen sluipen. En dan? Daar blijven slapen? Gearresteerd worden? Nee dus. Keep walking. Ik ben moe. Het is al een paar uur sinds Aad. Ik ga even ergens tegen een haagje zitten. Ik staar even naar de heg aan de andere kant. Ik zie een jongen lopen met een rugzak. Hij loopt over bergjes en dalen. Hij heeft het naar zijn zin. Ik kijk nog beter, maar... dat ben ik! Maar ik heb toch helemaal geen

rugzak? Ik schrik uit mijn roes. Ik was aan het hallucineren. Ik zag het tafereeltje in de blaadjes van de haag. Niet verstandig om te blijven zitten. Ik moet wat lopen. Waarom ging ik eigenlijk zitten? Een koude wind beantwoordt mij. Zo, dat is fris. Ik sla mijn armen om me heen. Het is maar goed dat het niet regent. 10 minuten later regent het. Ja ja, doe maar. Ik blijf een beetje door de regen lopen, maar besluit dat het beter is om te proberen te schuilen. Bij een huis? Nee, daar krijg ik vast last mee. Bij dat elektriciteitshuisje. En zit een afdakje op van 5 centimeter en dat houdt mij net uit de ergste regen. Daar sta ik. Stil. "Zo onverstandig", zegt de Rienk die dit aan het typen is. Het duurt niet lang of mijn blikveld wordt van buiten naar binnen zwart. Zoals een Looney Tunes tekenfilm. 'That's all folks!' Ik begin langzaam achterover te vallen. "Wow!" roep ik hardop en begin te stampen en water te drinken. Ik eet wat brood en loop zo snel als ik kan rondjes. Nu merk ik pas dat ik het hartstikke koud heb! Rondjes lopend wordt ik alsnog nat door de regen, dus kan ik maar beter doorlopen. Misschien kom ik iets beters tegen. Na 5 minuutjes door de regen banjeren kom ik een bushokje tegen. Ik ga daar zitten en begin oncontroleerbaar te schudden. Tekenen van onderkoeling, weet ik. Niet best! Na zo'n 10 minuten met mijn armen teruggetrokken in mijn mouwen, zit ik in het bushokje. Ik tril niet meer. Uit de wind, ben ik zeiknat, maar relatief warm. Ik begin te lachen. Haha, yes! Ik heb het eerste obstakel overwonnen! Ik heb het gevoel dat ik een slag heb geslagen tegen het barre leven. Onoverwinnelijk voel ik mij. Maar het zet de dingen wel in een ander daglicht. Nederland is niet geschikt voor dit soort dingen. Ik moet zo snel mogelijk Nederland uit. Het liefst vandaag nog. Ik ga liften.

Een stel met een klein kind van een jaar of drie pikt mij op na 10 minuutjes liften. “Geen gekken dingen, he?” word mij meteen gewaarschuwd als ik de vraag, “Waar wil je heen?” beantwoord met “Naar het zuiden.” Ik leg uit dat ik op een spirituele reis ben, maar krijg daar niet veel antwoord op. We praten best veel, maar het zijn vooral discussies. Ik merk dat ik bijna in slaap val steeds en dat ligt vooral aan de warmte. Ik ben goed aan het opdrogen, wat een Godsgeschenk is. Het gezin gaat naar Apeldoorn en daar kunnen ze me afzetten. Geweldig. Volgens mij is dat een leuk eindje op weg en vraag of de verwarming hoger mag, zodat ik kan drogen. Na een interessante autorit en hele gesprekken of het reilen en zeilen van het gezin komen we in Apeldoorn aan. “Waar kunnen we je eruit zetten?” “Hier maar.” Maakt toch niet uit denk ik bij mezelf. We nemen afscheid en zwaaien naar elkaar terwijl de auto wegrijdt. Apeldoorn. Ik loop over de stoep. Wat krijgen we nou? Mijn benen willen niet goed. Ik heb een ongelofelijke spierpijn. De warmte van de auto heeft mijn kleren gedroogd en ook het gevoel weer terug gebracht in mijn ledematen. Als een stokpoppetje loop ik Apeldoorn in. Naarmate ik meer loop krijg ik het een beetje onder controle. Door de spierpijn heen lopen gaat nog het best. Ik moet toch blijven bewegen en dat doe ik dus ook. In Apeldoorn kom ik een oud vrouwtje tegen. Ze is meteen bezorgd over mij en ze zegt mij dat ze door haar dochter het huis is uitgezet. Ik vertel haar dat ik ook geen huis meer heb. Zij laat mij een plek zien waar een paar mensen in een schuurtje slapen. “Die zijn ook allemaal dakloos. Je mag hier wel even slapen als je wilt.” Er komt een bierlucht uit het hokje en de geur van nog iets anders. “Ik moet verder.” Zeg ik tegen haar. Na een goed gesprek, ruil ik 2 bananen met wat brood met pindakaas, kaas en jam. Een

goede ruil vind zij, brood kan ze makkelijk aan komen. Ik ga verder.

Ik blijf lopen. Ik loop ver. Heel ver naar mijn gevoel, maar wat weet ik daar nou van. Ik heb geen ervaring met zulke dingen en ik ben de moeheid voorbij gelopen, dus mijn geest is niet 100% scherp meer. De avond breekt aan. Ik zie dat de zon aan het ondergaan is, een uur of vijf of zes. Zeven misschien. Donkere wolken pakken zich samen. Nacht met regen, dat voorspelt weinig goeds! Ik begin me zorgen te maken, misschien had ik overdag moeten slapen, toen het nog redelijk warm was. Nu ik dit schrijf leg ik de link tussen dat gevoel en de slaapplek die de oude vrouw mij aanbood. Karma is een rollercoaster. Maar goed, met dat ik aan het lopen ben langs de snelweg aan mijn linkerkant en bosjes aan de rechterkant, kijk ik naar rechts. De wolken trekken iets uit elkaar en een zonnestraal valt tussen de wolken door achter de bosjes. Ik sta even met mijn mond open te staren en begin dan te lachen. "Wat cliché!", roep ik. Twijfel een paar seconden of ik naar die lichtstraal moet lopen. Het is mij al snel duidelijk dat ik toch niets beters te doen heb en dus stap ik door de bosjes. Aan de andere kant van de bosjes kom ik op een akker en daar staat in de lichtstraal een witte tent. Met een lome glimlach op mijn gezicht loop ik naar het tentje en roep een paar keer. Niemand antwoordt, dus veilig. Ik zie stevige bergschoenen bij de 'deur' staan en overweeg om die te pakken en verder te lopen. Stom idee, ik ben hier om te overnachten, niet om te stelen. Ik trek mijn schoenen uit en zet ze naast de bergschoenen. Er staan een groot soort kasten op wieltjes in de tent. Ik ga in zo'n bak zitten en trek mijn vest over mijn knieën en mijn armen terug in mijn mouwen. Ik zit

nog maar net en buiten breekt de hel los. Regendruppels zo groot als duiveneieren. (Onzin natuurlijk, maar in mijn verbeelding waren ze ook extra nat.) Het giet echt verschrikkelijk, maar ik zit droog. Ik voel wel meteen hoe de temperatuur met een paar graden zakt door de regen. Ik denk aan de lichtstraal en begin te bidden. Hoe kan dit anders zijn dan een Goddelijk ingrijpen om mijn hachje te redden. Ik wil mijn dankbaarheid tonen, maar weet niet precies hoe. Ik trek mijn hoofd ook een beetje terug in mijn vest en houdt mijzelf warm met mijn adem. "Dank je, dank je, dank je." Van slapen komt het niet echt, misschien een uurtje. Het was een lange nacht. Maar ja, ik kon geen kant op en was allang blij dat ik het weer een dag zou overleven.

Ik weet de chronologie niet meer, maar je kunt het zien aan waar de steden liggen. Lift gekregen van een gelovige man en ben zelfs bij hem thuis geweest. Hij gaf mij een brevier en goed advies. De nacht daarna gestaan in een winkel van een tankstation, gebabbeld met een Turkse meneer die mij ervan probeerde te overtuigen dat ik weer terug moest naar mijn familie en dat ik niet zulke rare dingen moest doen. Toen het duidelijk was dat ik heel vastberaden was, kocht hij een broodje kroket en een energiedrink voor me. Tranen. Lopen, lopen, lopen. Twee uurtjes geslapen in een toilethokje van een bibliotheek. Water bijgevuld. Lopen, lopen, lopen. Tjonge, wat heb ik een eind gelopen! In Deventer (?) door de politie aangesproken toen ik midden in de nacht over het industrieterrein liep. "Ik heb hier een 'persoontje' met de naam: Kroese, Rien." "Hey, zegt u dat in plaats van 'vermist persoon' zodat diegene er niet vandoor gaat?" De agent in de auto (hij is nooit uitgestapt) kijkt me aan en trekt een

glimlachje. Ik sta niet geregistreerd. Mijn familie heeft mij dus niet als vermist opgegeven. Ze kennen me en vertrouwen in mij. Ik heb echt de meest geweldige familie! Lief en warm en ook slim en wijs. En begripvol gelukkig! Anders kon ik wellicht nooit meer thuiskomen. Ik had het er wel vaker over gehad dat ik wou reizen op deze manier, maar als ik het daar met mijn moeder over heb, overtuigd ze mij dat ik of niet moet gaan, of op de conventionele manier moet reizen. Met geld, paspoort en een tent. En bellen één keer in de maand, week, per dag. Ik hou van je mam, maar dan is het mijn reis niet meer. Amersfoort ben ik volgens mij, of daar ergens in de buurt. Verder dan Utrecht in ieder geval, want ik ga weer liften en een jongen genaamd Bart pikt mij op. We raken aan de praat en hij lijkt mij een slimme gozer. Hij nodigt mij uit voor een douche en een pizza en dat neem ik graag aan. Het is wel in Utrecht, maar dat vind ik niet erg. Het is een stukje verder naar het noorden, zegt hij. Ik eet pizza en neem een douche! Heerlijk! Ik ben Bart zo dankbaar! Ik sta te huilen onder de douche. Hij zoekt naar mijn naam op Hyves (een socialmedia site van vroeger) en post een berichtje op de pagina van mijn broertje. "Pik een lifter op met de naam Rienk en hij zit nu naast me. Pizza en douche gegeven. Het gaat goed met hem." Of woorden van gelijke strekking. Nu weet mijn familie dus ook waar ik ben en dat het goed met mij gaat. Dat is een hele opluchting.

Lift gekregen van een Russisch stel die aan het verhuizen waren. Geslapen naast de A2 richting Maastricht. Ze waren daar aan het werk, dus ik kon hele gedeeltes over de snelweg lopen. Krijg een lift Maastricht in. Die nacht probeer ik eens iets anders. Ik bel aan bij huizen en vraag of ik bij hen kan

overnachten. Na afgewezen te zijn bij vier huizen, doet er een vrouw open. “Ik zou wel willen, maar ik heb twee kleine kinderen. Het is echt een te groot risico.” Na een kort gesprekje, sluit ze de deur weer. Ik draai me om en bedenk ineens wat ik aan het doen ben. Raar dat ik nu ineens dit vraag van mensen. Ik zoek ergens een haagje en laat mij daar achterover invallen. Het is koud, maar de haag beschermt mij in ieder geval tegen de wind. Ik denk dat ik een uur of twee geslapen heb. Het is nog steeds donker, maar ik begin toch weer met lopen. Ik vraag aan een man met een hond welke kant op het zuiden is. Hij heeft een kompas bij zich, dus dat is geen probleem. Als ik hem vraag naar dat kompas raken we aan de praat. Hij heeft veel gereisd. Zuid-Amerika en Spanje. Ook met helemaal niks. Daarom heeft hij altijd een kompas bij zich. Hij zou mij mee naar zijn huis nemen, maar denkt dat zijn vrouw dat niet leuk zou vinden, zo drie uur ’s nachts. Hij neemt mij mee naar een jeugdcentrum waar ik voor één nachtje kan blijven. De mannen bij de deur kennen hem en ze babbelen wat. “Kom jij maar mee.” Zegt de man. Ik neem afscheid van de ex-reiziger en hij geeft mij zijn telefoonnummer op een briefje. Binnen is het rumoerig. Overall lopen jongens van mijn leeftijd en er staan stapelbedden. “Deze is voor jou, daar kun je douchen. Heb je verder nog iets nodig?” Ik zeg dat ik last van mijn voeten heb. In het EHBO-kantoortje trek ik mijn schoenen uit. Mijn voeten zijn opgezet, rood en vol met blaren. De linkerkant van mijn linkervoet is nog steeds gevoelig, maar niet meer zo paars. Doorprikken, schoonmaken, pleisters plakken. Verband erom en ik ben weer helemaal het heertje. Het verband moet er weer af, want ik ga nog even douchen. Mag normaal gesproken niet ’s nachts, maar ze maken even een

uitzondering. Schoon, droog en doodmoe ga ik naar mijn aangewezen bedje. Ik zit op het bed en schrijf de namen van de mensen die ik heb leren kennen op het briefje met het telefoonnummer. Ik spreek niemand verder en doe het verband morgen wel. Morgen ga ik Nederland uit. Maar eerst wandel ik dromenland in.

Hoofdstuk 3 – De reis – België

Ik loop Maastricht uit en de grens over. Ik kom langs een soort dam, waar ik ook de eerste heuveltjes tegenkom. Het is een raar stukje, een soort dam midden in een dorpje en het loopt allemaal schuin omhoog, of omlaag natuurlijk, als je vanaf de andere kant komt. Op een totaal onlogische plek staan bordjes met: “Welkom in België.” Ik ga voor de eerste keer bedelen. Ik bel bij een willekeurig huis aan en wil vragen of diegene wat te eten voor mij heeft. Er doet een hele dikke vrouw open. “Bonjour.”, zegt ze. Ik sta met mijn mond vol tanden. Ik had geen Frans verwacht. “Je.. eh.. voudrais..” De vrouw kijkt alsof ik haar zoon ben en maakt het algemene, hou-maar-op-ik-weet-genoeg gebaar. Ze komt even later terug met een zakje gesmeerde boterhammen en een pakje Lu koekjes. Ik ben haar nooit vergeten. Ik was zo ontzettend dankbaar! Tegen een uur of twee, drie in de middag kom ik in een volgend dorpje. Daar besluit ik dat ik wat wil lezen. Ik ga naar de bibliotheek van het dorp en loop naar binnen. Ik kijk eens rond en bijna alle boeken zijn in het Frans. Ik was heel slecht in Franse grammatica, maar de lees- en luistertoetsen was ik veel beter in! Prima, ik ga een Frans boek lezen. Na een paar boeken doorbladeren, kom ik een boek tegen dat ‘L’Aurora Trilogy’ heet. Het gaat over een meisje die een diertje bij zich heeft die haar ‘âme’ is. Haar ziel. Het is een leuk boek en het Frans gaat mij helemaal niet zo slecht af. Ze verstopt zich in een kast om te spioneren op haar leraren als er een bel klinkt. Een stem vertelt mij in het Frans dat de bibliotheek over een kwartier gaat sluiten. Ow, het is al bijna zes uur. Nou ja, het lezen was fijn en het is een leuke verandering van het lopen. Ik ga de bieb uit en loop verder.

Het begint ook al donker te worden. Ik zal wellicht een plek moeten zoeken om te slapen. Na een uurtje lopen kom ik bij een splitsing in de weg. Aan de linkerkant is een snelweg met een tunneltje voor fietsers. Misschien kan ik daar in slapen. Aan de rechterkant is een pad dat tussen de heuveltjes loopt en een oud houten bord. Ik loop naar het bordje om te kijken. "Hotel L'Aurora" Verbazing. Oké, dat kan toeval zijn. Maar wat ga je anders doen? Toeval of niet, dit moet ik gewoon bekijken! Ik loop het rechtse paadje op en na zo'n 500 meter kom ik bij een gebouw. Het is oud en vervallen. En leeg. Tenminste, zo lijkt het. Ik probeer een deur. Op slot. Ik probeer nog wat andere deuren en de derde deur gaat open, al is het moeizaam. Ik sta in een keuken. Het is al behoorlijk donker, dus ik probeer het lichtknopje. Er hangt een kaal peertje midden in de keuken. Licht. Het was ooit een mooie witte keuken. Eerder van een woonhuis dan van een hotel. Er staat ook een bank in de keuken. Ik trek de bank tegen de muur, zodat ik helemaal beschut lig. Leg de kussens van de bank gedeeltelijk over me heen, zodat ik een beetje warmte behoudt als ik stil lig. Het is nog vroeg, bedenk ik me, dus ik kan best nog even de rest van het hotel bekijken. De kamer ernaast blijft donker als ik de lichtknop probeer. Jammer. Ik loop voorzichtig de kamer in en loop door het donker naar een deurpost die naar de kamer ernaast gaat. Ik loop naar de deurpost, waar geen deur in zit, en er loopt er iemand vanaf de andere kamer mij tegemoet! Ik word helemaal koud en een rilling loopt over mijn rug. Ik blijf meteen stil staan en het andere figuur doet het zelfde. Ik kijk eens goed en het is helemaal geen deurpost, maar een spiegel, van de grond tot het plafond. "Wie doet zoiets!?" vraag ik hardop en ren zo'n beetje terug naar de bank. Ik lig en herhaal tegen mijzelf. "It's

all in my mind, it's all in my mind, it's all in my mind." – Het zit allemaal in mijn hoofd. Na wat angstige momenten val ik uiteindelijk in slaap.

Die ochtend word ik wakker en het licht heeft alle angst verjaagd. Ik ga nog even naar de spiegel en lach mezelf uit. "Angsthaas." Ik ga boven kijken en tot mijn verbazing is het daar gewoon warm! De verwarming doet het boven. Er is ook een bad. Die doet het ook! Ow bah, als ik niet zo bang was geweest had ik gewoon warm kunnen slapen! Nou ja, zachte acceptatie. Er komt warm water uit de kraan boven het bad en er staat een flesje amandelzeep, een doosje scheermesjes zonder handgreep en een fashionmagazine. Ik vul het bad met heerlijk warm water, trek mijn kleren uit en ga lekker liggen badderen. Amandelzeep! Wat een luxe. Ik blijf de hele ochtend in bad zitten. Ik scheer mijn baard af en mijn hoofd kaal met de scheermesjes, zelfs zonder handgreep lukt dat nog best aardig. Ik droog me af met de kussenslopen van de bank waar ik op sliep. Ik bekijk de fashionmagazine en het staat vol met mooie dames. Na een paar dagen van kou en moeite en met het contrast van de warmte en comfort, beginnen mijn hormonen meteen te spelen. Ik doe wat jongens doen. Onverstandig, want dan helpt het badderen ook niet echt en het kost je de nodige eiwitten. Ik stap meteen weer in bad. Na een uurtje stap ik er weer uit. Helemaal weer schoon droog ik me af met de kussenslopen en laat de amandelzeep en de scheermesjes staan. Voor de volgende. Ik kleed me aan en loop naar buiten. Het is een prachtige dag en ergens een beetje jammer dat ik zoveel tijd heb verspilt. Ik loop de rest van de dag, maar in de nacht krijg ik het toch behoorlijk koud. Ik bid om warmte en ik ga in een

dennenboom zitten om van de wind beschermd te zijn. Er is een weiland vlakbij en ik zie een geel ding tussen de bomen door. Ik loop ernaartoe en vind een verlaten graafmachine. Heel oud en versleten. In de graafmachine vind ik een doosje lucifers. Ha, wat een uitkomst! Ik voel me gezegend, ga onder een boom zitten en maak een vuur, gooi er wat hout op en ga liggen slapen. Lekker warm. 's Nachts is het vuur uitgegaan. En het begint ook te regenen. Ik besluit om door te lopen. Gelukkig regent het niet te hard. Ik ben in ieder geval warm. Ik kreeg waar ik om bad.

Nog meer lopen. Dit is nou mijn tweede of derde dag in België. Ik kom door een groot dorp. Heel mooi met een prachtige berghelling aan de zuidkant. Ik loop laat in de middag in het dorp en in de avond de berghelling op. Op het weiland op de berghelling liggen een heleboel takken. Ze zijn heel erg nat. Ik verzamel zoveel mogelijk takken en leg ze op een grote bult. Het begint te regenen. Er ligt hooi op het zelfde weiland en onder het natte hooi ligt droog hooi, droge takjes vind ik in de bosjes. Ik ga naar de grote bult en probeer het aan te krijgen. Het gaat nergens heen en ik ga door mijn lucifers in rap tempo. Ik heb er nog een stuk of vijf als de wind ineens over mijn schouder blaast. Het hooi, wat ik geprobeerd heb te verbranden, gloeit op en vliegt in de fik. Ow, blazen! Ik blaas en blaas en ik heb een behoorlijk vuurtje. Alle takken drogen elkaar en binnen de kortste keren heb ik een laaiend vuur op een bergje, uitkijkend over het dorp. Het ziet er prachtig uit al die lichtjes. Het regent, maar dat kan me niet schelen. Ik ben zo weer droog met dit vuur. Je kan er nauwelijks bij zitten zo heet. En ik heb iets heel waardevols geleerd. Blaas op je vonk. Dan gaat het zo weer aan. Nog

meer takken verzamelen en ik slaap bij het vuur en de regen kan me gestolen worden.

Het is nacht en ik loop over heuveltjes en dalen. Er staan huizen met ongeveer 50 of 100 meter tussen elkaar. Ik heb het koud. Heel koud. Ik loop wel, maar ik raak af en toe van de weg af. Ik lijk wel dronken. Ik moet verder, ik kan niet stoppen, want ik denk dat ik dan niet meer wakker word. Ik probeer te liften, maar er is hier bijna geen auto te bekennen. Wie neemt er ook een wildvreemde mee, in het pikkedonker. Hij loopt nog te zwalken ook. Ik zie een huis zonder deuren. Het is nog in aanbouw. Ik strompel naar binnen. Karton van bouw materiaal. Daar ga ik op liggen. Uit de wind, op karton. Het is niet heel warm, maar... ik schrik wakker. Ik heb geslapen. Hoe lang? Het is nog donker. Een uur? Drie uur? Ik kan het me niet voor de geest halen. Doorlopen dan maar. Buiten is de wind nog harder gaan waaien. Ik trek dit niet op deze manier. Ik kom langs een huis met allemaal rommel voor de deur. Er staat een kapotte tuinstoel bij, maar het kussen hebben ze erop laten zitten. Ow ja! Ik pak het kussen en scheur het open. Schuimrubber. Dat schuimrubber ooit een redding zou zijn! Ik trek vier dikke repen van het rubber en stop ze in mijn mouwen en mijn broekspijpen. De twee laatste stukken gaan op mijn rug en mijn buik. Ik sta op in de wind. Die doet zijn best om mij te doden, maar het schuimrubber doet zijn werk. Ik ben zo blij! Extatisch! Ik ben meteen niet moe meer en ik warm heel snel op. Heerlijk. Het is een soort slaapzak om me heen. Ik ga achter een haagje in het gras liggen. Behaaglijk. Haha. Ik ben meteen vertrokken. Was ik toch moe. Slapen. Ik ben er over aan het nadenken of ik misschien een klooster

moet opzoeken. Het lopen is wel leuk geweest en uiteindelijk ben ik vertrokken om verlichting te vinden en niet om te lopen. Het regent af en toe. Rottig, maar het schuimrubber houdt mij niet alleen warm, het stopt ook de regen. Ik ga even schuilen onder wat bomen. Het helpt niet veel, maar ik heb ook niet veel nodig. Na een half uurtje stopt er een busje. Twee mannen kijken door het raampje en er komt een vloedgolf aan Frans mijn kant op. Mijn twee jaar schoolfrans is daar niet tegen bestand. Ik hoor cherche, zoeken. Ik zeg op mijn mooiste Frans: "Oui, je cherche un monestary." Ik spreek monestary op zijn engels uit, maar de twee mannen kijken elkaar aan en één zegt: "Poverello?" Pover, als in 'armoede' neem ik aan. "Oui, pover!" Ze gebaren mij om in te stappen. Het word een raar ritje. We proberen elkaar te begrijpen, maar het wil niet echt helemaal. "Je marché." "Je travailler." Ik weet het niet. Luistertoetsen gaan niet zo rap als deze twee. Zelfs mijn "douchement" haalt niets uit. Na een autorit van zo'n drie kwartier komen we bij een groot gebouw. Het ziet er niet uit als een klooster, maar er staat heel groot "Poverello" boven de deur. Aha, dat bedoelde ze dus. We worden onthaalt door een Vlaams sprekende man en er word in rap Frans overlegt of ik kan blijven. Hij wil eerst met mij praten. De mannen vertrekken weer. Zwaaien. Eenmaal binnen, zit ik in een kantoor. We praten wat. Ik vertel over mijn plannen en hij snapt het meteen. Poverello is namelijk een opvangtehuis voor mensen die niet meer in de maatschappij passen. Begripvol is hier het toverwoord. Waar is mijn bagage? Die heb ik niet. Kijkt hij toch even verbaasd. Heb ik nog iets nodig? Neu. Wil ik douchen? Ja graag! Ik word door de ruimtes geleid. Er zitten mensen TV te kijken en bordspelletjes te spelen. Ik probeer een schatting te maken

van de mensen die hier rondlopen. 'Damaged', is het eerste woord dat in mij opkomt. Deze mensen zijn 'beschadigd' door het leven. (lees: andere mensen) Ze zijn hier om te vluchten naar een veilige haven. Ik word geleid naar een grote sportzaal. Was dit een school? De lampen knipperen tot leven en helemaal achterin zie ik een bedje staan. Hier slaap ik. Hij gaat een handdoek voor me halen. Ik trek mijn schoenen en mijn sokken uit. Mijn sokken en mijn voeten zijn beide gaar. Goddank voor die schoenen die Aad mij gaf! Ik bid voor Aad en vraag om een zegening. Hij komt terug met een handdoek en kijkt met verbazing naar de schuimrubberen stukken die ik op een hoop op de grond heb gegooid. Ik vertel hem het verhaal van het tuinstoelkussen. Hij reageert er niet echt op, maar zegt dat ik moet gaan douchen. Ik kom uit de douche en er liggen schone sokken, broek en T-shirt voor mij klaar op het bed. Ook een onderbroek. Draag ik eigenlijk niet, maar toe maar. Het is een grote witte. Granny-panties. Ik heb mijn eigen kleren, op aanraden, bij de wasmachine gelegd. Helemaal schoon loop ik naar de verzamelruimte. Hier kun je lezen, bordspelletjes spelen of TV kijken. Ik lees een boek. Het gaat over boeddhisme, maar het is een interpretatie van boeddhisme en heeft niets te maken met de lering van de boeddha. Ik lees het uit. Het is maar een dun boekje. Een dikke donkere man vraagt mij of ik daarin geïnteresseerd ben. We hebben een goed gesprek over boeddhisme en wat de juiste levenshouding is. Hij zegt dat hij dominee of priester was, of zoiets. Toch schijnt hij maar weinig over het christendom te weten. Hij weet te weinig om een discussie los te maken. Ik lees nog wat anders. Die avond gaan we eten. Met zijn allen om de tafel. Ik denk, 10 man sterk. Er zit een meisje naast me. Ze heeft een gigantische bril en spreekt